

فراخوان ارائه طرح‌های پژوهشی (RFP)

مرکز مطالعات کوهورت بیماری‌های غیرواگیر بزرگسالان [کوهورت کوآر] [سال فراخوان]

فهرست مطالب:

۱. مقدمه و کلیات

۲. معرفی مطالعه کوهورت [کوآر]

ارزیابی عوامل خطر بیماری‌های مزمن در جمعیت ۴۰ تا ۷۰ ساله در یک مطالعه کوهورت ۱۰ ساله در شهرستان کوآر

اهداف مطالعه

- ارزیابی عوامل خطر بیماری‌های مزمن در جمعیت ۴۰ تا ۷۰ ساله در یک مطالعه کوهورت در شهرستان کوآر
- ایجاد زیرساخت قوی و با کیفیت پژوهش برای دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور
- تمرکز اصلی پژوهش‌های بالینی برای پیشگیری از بیماری‌های مزمن که حدود ۱۹٪ از بیماری و علل مرگ و میر در کشور را تشکیل می‌دهند.
- ۳- استفاده، و همزمان تقویت شبکه‌ی بهداشتی کشور از نظر علمی و راندمان.
- ۴- توانمندسازی کادرهای بهداشتی در سطح کشور و تربیت نیروی انسانی مناسب به منظور ارتقاء خدمات بهداشتی و پیشگیری
- ۵- تلاش در جهت ارتقاء بستر خدمات بهداشتی در سطح کشور از طریق پیشنهاد روش‌های عملی برای انجام پیشگیری بیماری‌های مزمن غیرواگیر در نظام شبکه.
- ۶- تمرکز ویژه در جهت ارتقاء کیفیت خدمات بهداشتی برای بیش از یکصد شهر جدید کشور که اکثراً در حال حاضر ساختار روستایی دارند و در حالت Epidemiological Transition هستند.
- ۷- ارتقاء کیفیت محصول پژوهشی- بالینی از صرف نوشتن مقالا کم ارزش به بهبود کیفیت سلامت جامعه و همزمان چاپ مقالات با کیفیت پژوهشی در مهمترین مجلات علمی جهان.

جمعیت و حجم نمونه (۵۰۰۰ نفر)

داده‌های موجود

نمونه‌های بیولوژیک

خون کامل
پالسم
باقی کت
سرم
نمونه یورین و نمونه مو و ناخن می باشد.
نمونه های خون به ازای هر نفر در فریزر پرشین شامل دو عد خون کامل ۶ عدد پالسم ۲ عدد باقی کت و ۲ عدد سرم می باشد.

نمونه های خون به ازای هر نفر در فریزر سنترال شامل ۱ عدد خون کامل، ۱ عدد پالسمایک و یک عدد بافی کت می باشد. و نمونه یورین به ازای هر نفر دو میکروتیوپ می باشد.

۳. عناوین و اولویت های پژوهشی

۴. شرایط متقاضیان و تیم پژوهشی

۵. راهنمای تدوین و ارسال پروپوزال

○ ساختار پروپوزال

○ ملاحظات روش شناختی

۶. فرآیند و معیارهای ارزیابی طرح ها

۷. زمان بندی و تاریخ های مهم

۸. سیاست های دسترسی به داده ها، مالکیت معنوی و انتشار نتایج

۹. نحوه ارسال مدارک و اطلاعات تماس

۱۰. پیوست ها

بخش ۱: مقدمه و کلیات

پژوهشگر گرامی،

مرکز مطالعات کوهورت (شهرستان کوار) به عنوان یکی از جامع ترین مطالعات آینده نگر در زمینه بیماری های غیرواگیر در سطح ملی/ منطقه ای، مفتخر است که از همه اساتید، پژوهشگران، و دانشجویان تحصیلات تکمیلی علاقه مند دعوت به عمل آورد تا طرح های پژوهشی خود را جهت استفاده از داده ها و نمونه های بیولوژیک این مطالعه غنی، ارائه نمایند.

این فراخوان با هدف استفاده بهینه از ظرفیت های علمی کشور، تولید شواهد علمی مبتنی بر داده های بومی، و پاسخ به سوالات کلیدی در حوزه سلامت عمومی و سیاست گذاری های نظام سلامت تدوین شده است. ما به دنبال طرح های نوآورانه، با روش شناسی دقیق و دارای پتانسیل تاثیر گذاری بالا هستیم.

بخش ۲: معرفی مطالعه کوهورت [شهرستان کوار]

در این بخش، اطلاعات دقیقی در مورد مطالعه ارائه می‌شود تا پژوهشگران بتوانند قابلیت اجرای طرح خود را با داده‌های موجود بسنجند.

• ۲.۱. اهداف اصلی مطالعه:

- ارزیابی عوامل خطر بیماری‌های مزمن در جمعیت ۴۰ تا ۷۰ ساله در یک مطالعه کوهورت در شهرستان کوار
- ایجاد زیرساخت قوی و با کیفیت پژوهش برای دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور
- تمرکز اصلی پژوهش‌های بالینی برای پیشگیری از بیماری‌های مزمن که حدود ۱۹٪ از بیماری و علل مرگ و میر در کشور را تشکیل می‌دهند.
- ۳ - استفاده و همزمان تقویت شبکه‌ی بهداشتی کشور از نظر علمی و راندمان.
- ۴ - توانمندسازی کادرهای بهداشتی در سطح کشور و تربیت نیروی انسانی مناسب به منظور ارتقاء خدمات بهداشتی و پیشگیری
- ۵ - تلاش در جهت ارتقاء بستر خدمات بهداشتی در سطح کشور از طریق پیشنهاد روش‌های عملی برای انجام پیشگیری بیماری‌های مزمن غیرواگیر در نظام شبکه.
- ۶ - تمرکز ویژه در جهت ارتقاء کیفیت خدمات بهداشتی برای بیش از یکصد شهر جدید کشور که اکثراً در حال حاضر ساختار روستایی دارند و در حالت Epidemiological Transition هستند.
- ۷ - ارتقاء کیفیت محصول پژوهشی- بالینی از صرف نوشتن مقالا کم ارزش به بهبود کیفیت سلامت جامعه و همزمان چاپ مقالات با کیفیت پژوهشی در مهمترین مجلات علمی جهان.

- تعیین بروز و شیوع بیماری‌های غیرواگیر اصلی (قلبی-عروقی، سرطان‌ها، دیابت، بیماری‌های تنفسی مزمن و...).
- شناسایی عوامل خطر (Risk Factors) و عوامل محافظت‌کننده (Protective Factors)
- این بیماری‌ها در جمعیت مورد مطالعه.
- ایجاد یک بانک زیستی (Biobank) غنی برای مطالعات ژنتیک، مولکولی و بیومارکری.

• ۲.۲. جمعیت و حجم نمونه:

- نوع مطالعه: کوهورت آینده‌نگر. (Prospective Cohort Study)
- جمعیت هدف: زنان و مردان بزرگسال در محدوده سنی [مثلاً ۳۵ تا ۷۰ سال].
- محل اجرا: ([استان فارس شهرستان کوار])
- حجم نمونه در فاز اول: (Baseline) [۵۰۰۰] نفر.

○ سال‌های اجرای فاز اول: [مثلاً ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۱]

○ وضعیت پیگیری (Follow-up): اشاره به درصد موفقیت پیگیری سالیانه و فواصل زمانی آن.

• ۲.۳. داده‌های موجود: فهرستی دقیق از متغیرهای جمع‌آوری شده در پرسشنامه‌ها و معاینات:

○ اطلاعات دموگرافیک و اقتصادی-اجتماعی: سن، جنس، وضعیت تاهل، سطح تحصیلات، شغل، درآمد و...

○ سبک زندگی: وضعیت استعمال دخانیات (سیگار، قلیان)، مصرف الکل، فعالیت بدنی (با استفاده از پرسشنامه استاندارد IPAQ)، الگوهای خواب.

○ سوابق پزشکی: سابقه بیماری‌های شخصی و خانوادگی، مصرف داروها، سابقه جراحی.

○ سلامت روان: ارزیابی اضطراب و افسردگی (با استفاده از پرسشنامه‌های استاندارد مانند HADS یا GAD-7).

○ تغذیه: ارزیابی دریافت‌های غذایی از طریق پرسشنامه بسامد خوراک (FFQ) معتبر.

○ معاینات فیزیکی: اندازه‌گیری‌های آنتروپومتریک (قد، وزن، دور کمر، دور باسن)، فشار خون (سیستولیک و دیاستولیک).

○ داده‌های پیامد (Outcomes): اطلاعات مربوط به بروز بیماری‌های جدید و مرگ‌ومیر که از طریق پیگیری‌های فعال (تماس تلفنی سالانه) و پیوند با سامانه‌های ثبت ملی (مانند نظام ثبت سرطان یا ثبت مرگ) جمع‌آوری شده است.

• ۲.۴. نمونه‌های بیولوژیک:

○ ذخیره‌سازی نمونه‌های خون (سرم، پلاسما، بافی‌کت) و ادرار از تمامی شرکت‌کنندگان در فاز اول در بانک زیستی مرکز در دمای -80°C

○ استخراج DNA و امکان انجام مطالعات ژنتیکی.

بخش ۳: عناوین و اولویت‌های پژوهشی

ضمن استقبال از تمامی ایده‌های نوآورانه، طرح‌های مرتبط با محورهای زیر در اولویت ارزیابی قرار خواهند گرفت:

۱. اپیدمیولوژی عوامل خطر:

- ارتباط الگوهای تغذیه‌ای و فعالیت بدنی با بروز بیماری‌های قلبی-عروقی و دیابت نوع ۲.
- تاثیر استعمال انواع دخانیات (به‌ویژه قلیان) بر پیامدهای سلامت.
- نقش عوامل استرس‌زای روانی-اجتماعی در بروز بیماری‌های مزمن.

۲. مطالعات بیومارکری و ژنتیک:

- شناسایی بیومارکرهای پیش‌بینی‌کننده (Predictive) یا تشخیصی (Diagnostic) برای سرطان‌های شایع.
- مطالعات ارتباط تمام ژنوم (GWAS) برای بیماری‌های قلبی-عروقی.
- نقش تعامل ژن-محیط (Gene-Environment Interaction) در بروز دیابت.

۳. نابرابری‌های سلامت:

- تاثیر عوامل اقتصادی-اجتماعی (مانند سطح تحصیلات و درآمد) بر بروز و کنترل بیماری‌های غیرواگیر.

۴. روش‌شناسی و مدل‌سازی:

- طراحی و اعتبارسنجی ابزارهای پیش‌بینی خطر (Risk Prediction Models) برای بیماری‌های قلبی-عروقی در جمعیت ایرانی.
- تحلیل‌های پیشرفته آماری مانند تحلیل‌های طولی (Longitudinal Analysis) و مدل‌های بقا (Survival Models).

- 1. Multi-omics analysis of gene-environment interactions in cardiovascular disease progression using blood and urine biomarkers from a longitudinal Iranian cohort.
- 2. Behavioral modification strategies and their impact on type 2 diabetes incidence, leveraging lifestyle and nutritional data in middle-aged adults.
- 3. Integration of mental health assessments with NCD risk factors to explore

comorbidities and predictive outcomes in aging populations.

4. Environmental exposures assessed via trace elements in hair and nail samples and their association with chronic respiratory diseases.

5. Pharmacogenomic profiling of drug responses in NCD management, utilizing genetic data from blood samples and historical medication records.

6. Early biomarkers for cancer detection through longitudinal clinical and biological sample analysis in a high-risk demographic cohort.

7. Socioeconomic determinants and health inequities in the prevalence and management of multiple NCDs among Iranian adults.

8. Nutritional patterns and metabolomic profiles from urine samples as predictors of obesity-related NCDs.

9. Post-COVID-19 effects on NCD trajectories, incorporating lifestyle changes and biological markers in a prospective study.

10. Machine learning-driven predictive modeling of NCD multimorbidity using comprehensive demographic, clinical, and sample-derived data.

بخش ۴: شرایط متقاضیان و تیم پژوهشی

- مجری اصلی طرح باید عضو هیئت علمی دانشگاه‌ها یا مراکز تحقیقاتی معتبر کشور باشد.
- دانشجویان دکتری تخصصی (PhD) و دستیاران پزشکی می‌توانند با نظارت یک استاد راهنمای واجد شرایط، پروپوزال ارسال نمایند.
- وجود حداقل یک متخصص آمار زیستی یا اپیدمیولوژیست در تیم پژوهشی الزامی است.

بخش ۵: راهنمای تدوین و ارسال پروپوزال

پروپوزال باید مطابق پروپوزال استاندارد دانشگاهی و از طریق سیستم پژوهشار ثبت ، داوری و ارسال شود.

بخش ۶: فرآیند و معیارهای ارزیابی طرح‌ها

ارزیابی و داوری علمی از طریق دانشکده ها و مراکز تحقیقاتی و از طریق سیستم پژوهشیار انجام خواهد گردید.

بخش ۷: زمان بندی و تاریخ های مهم

- تاریخ اعلام فراخوان: [۱۴۰۰]

- مرکز مطالعات کوهورت ۱۴۰۰، در طول سال، پذیرای پروپوزال های پژوهشگران محترم خواهد بود.

بخش ۸: سیاست های دسترسی به داده ها، مالکیت معنوی و انتشار نتایج

- پس از تصویب نهایی طرح، یک "قرارداد استفاده از داده (Data Use Agreement - DUA)" بین مجری طرح و مرکز کوهورت منعقد خواهد شد.

- داده ها به صورت بی نام (Anonymized) در اختیار پژوهشگر قرار خواهد گرفت.

- در تمامی انتشارات حاصل از طرح، باید به مطالعه کوهورت [نام کوهورت] به عنوان منبع داده ها به شکل استاندارد اشاره (Acknowledge) شود.

- سیاست نویسنده گی (Authorship Policy): بر اساس استانداردهای ICMJE، نماینده مرکز کوهورت (مانند سرپرست مرکز یا مدیر داده) که در تحلیل و تفسیر داده ها نقش substantive داشته باشد، به عنوان همکار در مقالات درج خواهد شد.

بخش ۹: نحوه ارسال مدارک و اطلاعات تماس

- ارسال در سیستم پژوهشیار جهت داوری علمی و تصویب در دانشکده ها و مراکز تحقیقاتی

- برای پاسخ به سوالات احتمالی می توانید با این مرکز تماس حاصل فرمایید:

- ایمیل: [Safarpourar@gmail.com]

- تلفن: [۰۷۱۳۶۲۸۱۴۴۲]

- وبسایت: [https://gehrc.sums.ac.ir/]

بخش ۱۰: پیوست ها

- پیوست ۱: فرم استاندارد درخواست داده (Data Request Form)

- پیوست ۲: فهرست متغیرهای کلیدی موجود در دیتاست (Data Dictionary)

با احترام،

دکتر محمد رضا فتاحی رییس مرکز مطالعات کوهورت بیماری‌های غیرواگیر بزرگسالان، دکتر علی

رضا صفرپور مدیر اجرایی [کوهورت کوارا]

وابستگی سازمانی شما: دانشگاه علوم پزشکی پزشکی شیراز [... تاریخ]